

**ПРОГРАМА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО І
КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ БІЛОЛУЦЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
2024-2027 РОКИ**

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ БІЛОУЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	5
1.1. ТЕРИТОРІАЛЬНЕ РОЗТАШУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ	5
1.2. ЗАГАЛЬНІ ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ, ГЕНДЕРНИЙ ПРОФІЛЬ	7
1.3. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ	9
1.4. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ІНФРАСТРУКТУРА	10
1.4.1 Соціальний захист	10
1.4.2. Соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які опинились у складних життєвих обставинах	13
1.4.3. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб	15
1.4.4. Адміністративні послуги	16
1.4.5. Освіта	17
1.4.6. Культура	19
1.4.7. Молодь і спорт	21
1.4.8. Охорона здоров'я	22
1.5. ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ	23
1.6. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО, ТРАНСПОРТ	25
1.7. ЕКОНОМІКА	28
1.7.1. Загальна характеристика економіки громади	28
1.7.2. Агропромисловий комплекс	29
1.8. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ.	31
1.9. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	34
КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ ПО РОЗДІЛУ	37
2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	38
<i>Таблиця 2.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань</i>	38
3. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО І КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ	42
Додаток 1.	Основні показники економічного і соціального розвитку Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2027 рр.
Додаток 2.	Заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми економічного і соціального розвитку Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки
Додаток 3.	Перелік чинних програм, які передбачені до виконання у 2024-2027 роках
Додаток 4.	Перелік інвестиційних проєктів, які планується реалізовувати у 2024-2027 роках за рахунок бюджетних коштів

ВСТУП

Програма соціально-економічного і культурного розвитку Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки (далі – Програма) розроблена відділом економіки та економічного розвитку Білолуцької селищної військової адміністрації Старобільського району Луганської області (далі – Військова адміністрація) на підставі матеріалів, отриманих від структурних підрозділів і відділів Військової адміністрації, даних та матеріалів Стратегії розвитку Білолуцької територіальної громади до 2027 року, яка розроблялася Білолуцькою селищною радою в 2021 році але не була затверджена через збройну агресію Російської Федерації проти України. Законодавчою базою для розроблення Програми є Закони України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про правовий режим воєнного стану», постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003р. № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (із змінами), постанова Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 р. № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки».

Програма соціально-економічного і культурного розвитку Білолуцької селищної територіальної громади розроблена відповідно до:

- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695;
- Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 р. №722/2019;
- Закону України «Про засади державної регіональної політики» (із змінами);
- Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій»
- Постанови КМУ від 03.03.2021 р. №179 «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» (зі змінами);
- Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки, затвердженої розпорядженням керівника Луганської обласної військово - цивільної адміністрації 26.03.2020 р. № 246.

Враховуючи умови воєнного стану в Україні, Програма базується на аналізі основних показників і тенденцій соціально-економічного і культурного розвитку громади у 2021-2023 роках з урахуванням потреб, можливостей та особливостей місцевого розвитку. Враховано можливі виклики, пов'язані із збройною агресією російської федерації проти України, визначено мету, напрями та заходи економічного, соціального і культурного розвитку та відновлення громади на 2024-2027 роки.

У зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України, відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності

та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупинили оприлюднення більшості статистичної інформації, тому аналіз соціально-економічного становища здійснено на основі наявних оперативних даних.

24.02.2022 російська федерація почала повномасштабну збройну агресію проти України. Територія громади тимчасово окупована збройними силами російської федерації. Відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України 22.12.2022 № 309, територія Білолуцької селищної територіальної громади вважається тимчасово окупованою з 24.02.2022. На території громади вимкнено мережі українських операторів мобільного зв'язку та Інтернет, що практично унеможливлює збір інформації та моніторинг стану окупованої території.

Указом Президента України «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Луганській області» від 23.09.2022 р. № 665/2022 утворено Білолуцьку селищну військову адміністрацію Старобільського району Луганської області. Розпорядженням Президента України від 23.09.2022 № 202/2022-рп призначено начальника Білолуцької селищної військової адміністрації. 29.09.2022 було проведено державну реєстрацію Білолуцької селищної військової адміністрації як юридичної особи публічного права в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, вжиті всі заходи для повноцінної роботи та виконання повноважень.

В умовах окупації населених пунктів територіальної громади російським агресором, головною метою Програми є забезпечення надійного функціонування соціальної та гуманітарної сфери громади, забезпечення реалізації прав і задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб з числа мешканців громади. Програма спрямована на ефективне виконання повноважень військовою адміністрацією в умовах тимчасової окупації території громади, створення фінансових, організаційно-правових і технічних механізмів для забезпечення соціального клімату, подолання наслідків бойових дій та наслідків окупації на території населених пунктів громади, створення умов для відновлення економічного зростання, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій.

Фінансування передбачених Програмою заходів буде здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, міжнародної гуманітарної допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством, що спрямовуються на вирішення нагальних проблем громади.

1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ БІЛОЛУЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. ТЕРИТОРІАЛЬНЕ РОЗТАШУВАННЯ, АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ.

Селище Білолуцьк розташоване на півночі Луганської області, на правому березі річки Айдар при впадінні до неї річки Біла. За 18 км на північ від

смт Новопсков та 125 км до тимчасового обласного центру – Сєверодонецька. Територією громади проходить Державний кордон з Російською Федерацією (Воронезька обл. та Білгородська обл.), довжина якого (в межах громади) складає 39,8 км.

Клімат на території громади помірно континентальний, з жарким літом і вітряною, помірно холодною зимою. Середня температура липня становить 21,8°C, можливі періоди спеки до 38-40°C; зима холодна, середня температура січня від -8°C, можливі морози до -30°C. Наприкінці весни часті суховії. Кількість опадів 410-490 мм за рік. Серед несприятливих кліматичних явищ слід виділити зимову відлигу, ожеледицю, промерзання ґрунту, весняні заморожування, сухі східні вітри, град.

Територія відноситься до зони ризикованого землеробства.

Відповідно до перспективного плану формування територій громад Луганської області (постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2020 № 486-р) до складу Білолуцької територіальної громади увійшли Танюшівська, Можняківська, Новобілянська, Павленківська та Козлівська сільські громади. Білолуцька громада межує з Лозно-Олександрівською, Білокуракінською та Новопсковською громадами Луганської області.

Білолуцька громада знаходиться на кордоні з Російською Федерацією, входить до переліку територій на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією та на цей час тимчасово окупована. Відтак розташування громади на самому кордоні з агресором створює постійні безпекові ризики.

Площа Білолуцької територіальної громади становить 641,2 км² (9,3 % від площі збільшеного Старобільського району).

Чисельність населення громади на 01.01.2022 становила 9786 осіб, з них 53,03 % жінки, 46,97 % чоловіки. Чисельність населення селища Білолуцьк становило 3772 осіб.

В адміністративному відношенні на території Білолуцької селищної громади розташовано 17 сільських населених пунктів площею 7522,71 га і селище – Білолуцьк площею 1844,6 га., адміністративна карта громади представлена на Рис.1.

В громаді було сформовано старостинські округи, а саме:

селище Білолуцьк, з селом Кубань;

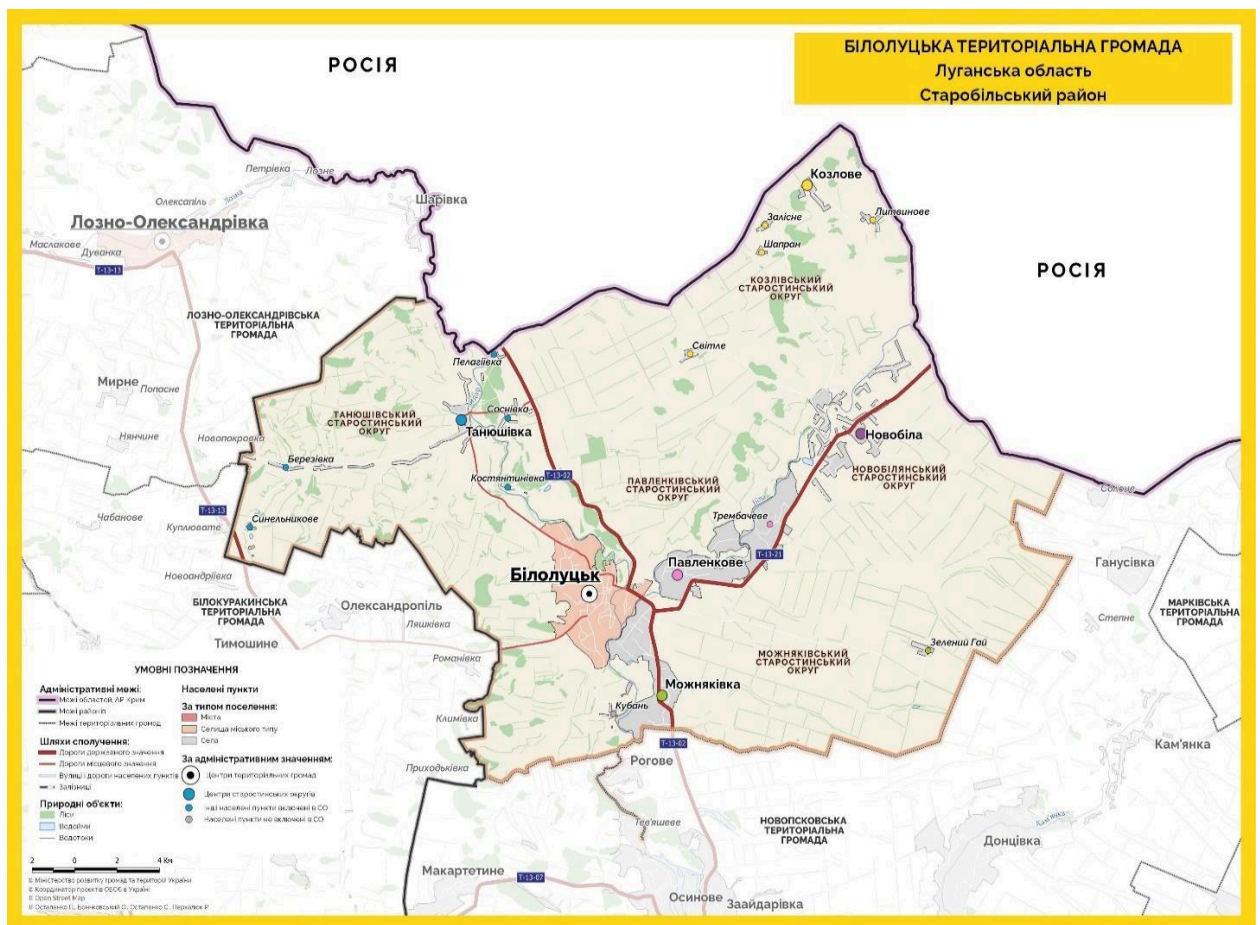
Новобілянський старостинський округ;

Павленківський старостинський округ, входить село Трембачеве;
 Можняківський старостинський округ, входить село Зелений гай;
 Козловський старостинський округ, входять села Світле, Литвинове,
 Залісне, Шапран;

Танюшівський старостинський округ, входять села Березівка, Соснівка,
 Пелагеївка, Костянтинівка, Синельникове.

Найбільшою проблемою громади було наявність малозаселених сіл (до 50 осіб), так село Шапран налічувало 8 мешканців, село Синельникове – 42 мешканців, село Литвинове – 50 мешканців. Переважно всі мешканці зазначених сіл пенсійного віку. У найближчій перспективі зазначені села зовсім спустіють та стануть покинутими.

Рис. 1. Мапа Білолуцької територіальної громади

Джерело: <https://decentralization.gov.ua/newgromada/4150/map>

З метою підвищення рівня поінформованості мешканців громади щодо основних подій створений та працює офіційний веб-сайт Білолуцької селищної ради <https://bilolucka-gromada.gov.ua>

Основними напрямками роботи після деокупації Білолуцької територіальної громади буде відновлення роботи органів місцевого самоврядування на деокупованих територіях та післявоєнна відбудова

територіальної громади, посилення її спроможності, продовження реформи децентралізації.

Має бути організовано надання адміністративних та соціальних послуг, забезпечено захист прав людини, зокрема, на освіту, охорону здоров'я та соціальний захист.

У процесі післявоєнної відбудови Білолуцької громади найважливіше сконцентруватися на створенні умов для повернення місцевих жителів, змушених виїхати через бойові дії, на відновлення закладів освіти, охорони здоров'я та соціального обслуговування.

Швидка відбудова пошкодженої інфраструктури громади неможлива без зовнішньої фінансової підтримки через суттєву шкоду, нанесену економіці країни та розрив ланцюгів постачання і загальне зниження купівельної спроможності людей.

Також важливим завданням, вирішення якого надасть можливість відновити роботи органів місцевого самоврядування на деокупованій території громади та продовжити реформу децентралізації – це збереження та залучення кваліфікованих кадрів.

Основні проблеми:

- тимчасова окупація території громади, відсутність доступу військової адміністрації до території громади;
- нестача кваліфікованих кадрів.
- руйнування інфраструктури територіальної громади.

Основні завдання:

- відновлення роботи органів місцевого самоврядування на деокупованій території громади;
- подолання негативних наслідків збройної агресії російської федерації;
- залучення в громаду кваліфікованих кадрів;
- участь у регіональних, державних та міжнародних проєктах, спрямованих на залучення додаткових коштів для відновлення та розвиток територіальної громади.

Очікувані результати:

- відновлення роботи органів місцевого самоврядування на деокупованій території громади;
- відбудова інфраструктури територіальної громади;
- участь у реалізації проєктів місцевого розвитку територіальної громади.

1.2. ЗАГАЛЬНІ ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ, ГЕНДЕРНИЙ ПРОФІЛЬ.

Станом на 1 січня 2022 року чисельність населення громади становила 9786 осіб з них 53,03% жінки, 46,97% чоловіки. Статеві-вікова структура населення громади характеризується переважанням жінок над чоловіками. Це потребує врахування при плануванні медичних, соціальних та інших послуг, з врахуванням інклюзії та гендерно-орієнтованого підходу. Це пов'язано з різницею у середній тривалості життя жінок та чоловіків, вищою смертністю

чоловіків працездатного віку та впливом збройного конфлікту на території України.

Таблиця 1.2.1. Структура населення громади з урахуванням гендерного розподілу.

Показник	Загальний показник		Гендерний розподіл, осіб		Гендерний розподіл, %	
	Кількість	%	Ж	Ч	Ж	Ч
Загальна кількість населення, з них:	9786	100	5190	4596	53,03	46,97
Діти віком до 14 р.	1064	10,87	527	537	49,53	50,47
Молодь 15-35 р.	2018	20,63	1058	960	52,43	47,57
Дорослі 36-60 р.	3763	38,45	1964	1799	52,19	47,81
Люди літнього віку 60+	2941	30,05	1641	1300	55,8	44,2
Народжуваність:	37					
Смертність:	92					

Структура населення громади до 01.01.2022 свідчить про те, що на території громади найбільшу питому вагу у віковій структурі мало населення працездатного віку 59 %, наступними є люди 60 років і старші – 30 % та діти і підлітки до 14 років, з показником 11 %.

З урахуванням відносно невеликої кількості внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), біля 1,4 % від загальної чисельності населення, вважати що населення громади зменшилось не має підстав. Окупація громади була швидкою і «тихою», територія майже не постраждала та є відносно безпечною, що дозволило приймати осіб із населених пунктів, які безпосередньо розташовані в районі проведення бойових дій. Детальну інформацію щодо населення яке залишається на тимчасово окупованій території можливо буде проаналізувати тільки після деокупації громади.

Після деокупації території є загроза що населення громади буде відчувати складнощі щодо безпекової ситуації, працевлаштування, відтоку мешканців громади, а також неповернення ВПО в громаду. Подібний сценарій призведе до того, що літні люди складатимуть найбільш чисельну вікову групу, а діти – найменшу.

Відтак, смертність в громаді значно перевищуватиме народжуваність, функціонування освітньої сфери та утримання соціальної інфраструктури стане вкрай обтяжливим для бюджету громади, а значні відстані між населеними пунктами не сприятимуть вирішенню питання шляхом можливого укрупнення громад. Також скорочення чисельності населення відбудеться, головним чином, за рахунок осіб працездатного віку. Природний та міграційний рух буде від’ємний.

Крім цього, із зменшенням чисельності населення громади, скорочується і обсяги економіки громади, зменшується внутрішній ринок. Відповідно падають споживання та виробництво. Зменшуються також доходи населення через зростання цін, відповідно зменшується обсяг торгівлі навіть харчовими продуктами, які є товарами першої необхідності, одягом, взуттям. В свою чергу, скорочення внутрішнього ринку, попиту на ньому, негативно впливає на рівень інвестицій у майбутньому.

Таким чином слід приділити значну увагу ВПО, які можуть бути залучені до роботи у всіх галузях економіки, особливо в сфері малого бізнесу.

Основні проблеми:

- тимчасова окупація території громади;
- скорочення чисельності населення громади, міграція.

Основні завдання громади:

- забезпечення належних, безпечних, комфортних умов для проживання населення в громаді.

Очікувані результати:

- зниження темпів природного та міграційного скорочення;
- залучення ВПО, які виїхали із зони бойових дій в громаду.

1.3. ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

Тимчасова окупація території громади внаслідок збройної агресії російської федерації проти України негативно вплинуло на ринок праці. Але, слід зазначити, що і до лютого 2022 року була несприятлива ситуація щодо працевлаштування на території громади. Забезпечення роботою мешканців Білолуцької селищної територіальної громади, які були зареєстровані в центрі зайнятості, становило 40 % від потреби, 60 % – були зняті з реєстрації без працевлаштування або продовжили перебування на обліку в центрі зайнятості з метою отримання соціальних виплат. Отже, лише кожен другий зареєстрований житель громади зміг отримати роботу.

Слід зазначити, що із загальної кількості працевлаштованих 75 % – це сезонне працевлаштування (роботу отримали ті самі жителі громади, які її втратили у зв'язку з сезонною зайнятістю), 22 % отримали роботу за рахунок природної плинності кадрів (досягнення пенсійного віку, декретна відпустка, переїзд на постійне місце проживання в іншу місцевість) і лише 3 % були працевлаштовані на новостворені робочі місця.

У структурі зайнятості населення до початку збройної агресії російської федерації проти України було 35 % задіяні у сільському господарстві, 32 % – у сфері освіти, 16 % – у торгівлі. При цьому діяльність понад 4000 осіб не зафіксована статистичною звітністю, що свідчить про самозайнятість або нелегальне працевлаштування.

Протягом 2023 року велася робота щодо інформування громадян які перемістилися на підконтрольну територію України щодо реєстрації та отримання статусу безробітного, можливості разом з кар'єрним радником

підібрати роботу та отримати консультації та послуги з інших питань зайнятості.

Надається інформація щодо Міжнародних проектів, в рамках яких проходять навчальні тренінги та надаються гранти.

Проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення щодо можливості отримання ваучера для підтримання конкурентноспроможності осіб на ринку праці шляхом підготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями згідно з пріоритетними видами економічної діяльності.

Основні проблеми:

- після деокупації території громади значно зростає рівень безробіття;
- недостатня кількість робочих місць, сезонна зайнятість у сільському господарстві;
- проблеми розвитку малого підприємництва, у тому числі жіночого та молодіжного;
- зменшення трудового потенціалу через старіння населення, міграцію населення в інші регіони України або за кордон в пошуках більш високооплачуваної роботи, зокрема молоді;
- відсутність якісних робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують додаткового соціального захисту, зокрема, людей з інвалідністю.

Основні завдання громади:

- створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу та підприємництва в громаді;
- забезпечення тимчасової зайнятості населення шляхом організації громадських та суспільно-корисних робіт;
- сприяння у працевлаштування осіб з інвалідністю.

Очікувані результати:

- зменшення рівня безробіття;
- працевлаштування громадян, які потребують додаткового соціального захисту, зокрема, людей з інвалідністю;

1.4. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ІНФРАСТРУКТУРА

1.4.1 Соціальний захист.

Одним з найбільш важливих аспектів соціального захисту населення є організація надання соціальних послуг населенню – особам похилого віку, особам (дітям) з інвалідністю та особам, які опинились в складних життєвих обставинах, реалізація заходів щодо соціального захисту ветеранів війни, сімей загиблих, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, у тому числі стосовно забезпечення реалізації права на житло таких осіб.

Соціальна підтримка населення у Білолуцькій громаді до повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну здійснювалася комунальним закладом Білолуцький територіальний центр соціального

обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – територіальний центр) за напрямками: інформування населення щодо соціального захисту, виявлення потреб та надання державної соціальної допомоги, компенсаційних виплат, житлових субсидій за спрощеним порядком, пільг, підтримка осіб з обмеженими фізичними можливостями, багатодітних сімей, забезпечення доглядом громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Робота територіального центру була спрямована на розширення видів послуг та збільшення виявлених одиноких, самотньо проживаючих громадян, осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення різних категорій, які потребують надання соціальних послуг. На обліку територіального центру, який складався з чотирьох відділень, перебувало – 883 громадян похилого віку та осіб з інвалідністю:

- відділення соціальної допомоги вдома – 229 осіб;
- відділення денного догляду (соціально-побутової адаптації) – 151 осіб;
- відділення стаціонарного догляду на 30 ліжок місць – 30 осіб;
- відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги – 473 осіб;

Територіальний центр постійно надавав послуги: догляд вдома, догляд стаціонарний, соціально побутова адаптація, організує натуральну адресну допомогу.

На території Білолуцької громади діяло відділення стаціонарного догляду для постійного проживання на 30 ліжок-місць, яке було структурним підрозділом територіального центру в якому постійно мешкало станом 29 людей похилого віку та особи з інвалідністю, які цілодобово отримували медичні, соціальні, побутові та всі необхідні для проживання послуги.

Впроваджувалися в життя інноваційні форми соціальних послуг, діяв університет третього віку, пункт прокату реабілітаційних засобів, мультидисциплінарна кімната.

Внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації та повної окупації громади роботу закладу немає можливості відновити.

Послуги для постраждалих від домашнього та гендерно обумовленого насильства в громаді не надавалися. Звернень від осіб які постраждали від домашнього та гендерно обумовленого насильства не було.

20 лютого 2023 року затверджено план заходів Білолуцької селищної територіальної громади з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, в якому передбачена профілактика та протидія гендерно обумовленому та домашньому насильству, запобігання та протидії насильству за ознакою статі, протидія торгівлі людьми, забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків і жінок.

Після деокупації Луганської області на території Білолуцької громади планується відновлення діяльності територіального центру з повним виконанням своїх функцій.

Особлива увага буде приділена виявленню, обліку та формуванню бази отримувачів послуг, оцінюванню потреб осіб/сімей у послугах та забезпечення реалізації на території громади державної політики у сфері соціального захисту населення, з питань сім'ї та дітей, запобігання домашнього насильства, протидії торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, організації надання соціальних послуг ветеранам війни та членам їх сімей, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самотійно їх подолати.

Затверджена «Програма надання одноразової матеріальної допомоги учасникам бойових дій та членам їх сімей, які є мешканцями Білолуцької селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2023 рік». Станом на 01.01.2024 було здійснено виплату одноразової матеріальної допомоги в розмірі 220000 грн із розрахунку:

- по 50000 гривень членам сімей чотирьох загиблих учасників бойових дій при забезпеченні і здійсненні заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації проти України;

- 20000 гривень учаснику бойових дій, який отримав інвалідність II групи.

Затверджена «Програма надання одноразової матеріальної допомоги учасникам бойових дій та членам їх сімей, які є мешканцями Білолуцької селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області на 2024-2026 рік».

З метою створення сприятливих умов для зміцнення фізичного та психічного здоров'я дітей шляхом належної організації оздоровлення та відпочинку, реалізації конституційного права дитини на оздоровлення та відпочинок, забезпечення державних гарантій щодо доступності та якості відповідних послуг розроблено «Комплексну програму оздоровлення та відпочинку дітей Білолуцької селищної територіальної громади на 2023 рік». Було оздоровлено 18 дітей, 11 дітей за кошти місцевого бюджету та 7 дітей за кошти благодійних фондів.

Затверджена «Комплексна програма оздоровлення та відпочинку дітей Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2026 роки» відповідно до якої заплановано направлення на оздоровлення та відпочинок 25 дітей громади, які перебувають на підконтрольній території України.

Для забезпечення комплексного підходу з реалізації засад державної політики на рівні громади в частині всебічного забезпечення базових потреб внутрішньо переміщених осіб, в тому числі в соціально-економічній сфері та розв'язання викликів і проблем, пов'язаних з негативними наслідками внаслідок збройної агресії проти України затверджена «Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2023-2025 роки».

Основні проблеми:

- через збройну агресію Російської Федерації та окупацію громади відсутня інформації щодо кількості соціально незахищених верств населення громади;
- призупинення діяльності комунального закладу Білолуцький територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг),

внаслідок чого населення громади не забезпечене соціальними послугами у повній мірі;

- втрата бази отримувачів послуг, втрата архівних документів, комп'ютерної техніки, кваліфікованих кадрів.

Основні завдання громади:

- відновлення роботи установи комунальний заклад Білолуцький територіальний центр соціального обслуговування;
- відновлення та формування бази отримувачів послуг;
- формування бази ветеранів війни, сприяння в адаптації та реабілітації, забезпечення їх соціальним захистом;
- своєчасне проведення виплат отримувачам житлових субсидій та пільг;
- забезпечення соціальної захищеності населення незалежно від місця його проживання, розбудова безпечного суспільства;
- охоплення населення, яке потребує особливої уваги та підтримки, соціальними послугами відповідно до потреб громади;
- сприяння відновленню та реконструкції приміщень закладу надання соціальних та реабілітаційних послуг;
- своєчасне реагування на звернення та повідомлення про вчинення домашнього насильства. Проведення превентивних заходів з протидії домашньому насильству та торгівлі людьми;
- забезпечення проведення оздоровлення і відпочинку дітей у таборах;
- забезпечення заходів з реабілітації дітей з інвалідністю та дітей постраждалих внаслідок збройної агресії;
- вжиття заходів, пов'язаних з усуненням наслідків військової агресії російської федерації проти України.

Очікувані результати:

- повне відновлення роботи комунального закладу Білолуцький територіальний центр соціального обслуговування;
- забезпечення населення необхідними соціальними та реабілітаційними послугами за місцем їх фактичного проживання;

1.4.2. Соціальний захист дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей, які опинились у складних життєвих обставинах.

У червні 2023 року було зареєстровано Службу у справах дітей Білолуцької селищної військової адміністрації Старобільського району Луганської області (далі – Служба) як окрему юридичну особу. Наразі як і Військова адміністрація Служба працює дистанційно та надає соціально-правову допомогу дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, дітям, які опинилися у складних життєвих обставинах, зазнали насильства у сім'ї, які проживають у сім'ях, де батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків, не створюють необхідних умов для життя та повноцінного розвитку. Ведеться робота щодо вирішення питань захисту майнових та житлових прав дітей. Станом на

01.10.2023 на первинному обліку Служби перебуває 2 дітей, позбавлених батьківського піклування які перебувають під опікою/піклуванням. Всі діти наразі проживають на тимчасово окупованій території. На території селищної громади функціонує дві прийомні сім'ї, в яких виховується 3 дітей позбавлених батьківського піклування, з них: 1 дитина разом із законними представниками, евакуювалися з тимчасово окупованої території до Польщі, решта – проживають на тимчасово окупованій території.

Основними напрямками подолання сирітства є соціально-правова підтримка дітей, які залишилися без піклування батьків; вжиття комплексу заходів щодо їх соціальної адаптації, в тому числі внаслідок військових дій та збройної агресії російської федерації проти України, розвиток сімейних форм виховання дітей, які залишилися без батьків; забезпечення інтеграції зусиль органів виконавчої влади, установ та організацій, спрямованих на захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах. Також важливим питанням залишається забезпечення права дитини на житло, адже без мінімального забезпечення житлом і майном нормальне існування дитини просто неможливе.

На квартирному обліку Служби у справах дітей Білолуцької селищної військової адміністрації перебуває 18 осіб, з числа дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Служба постійно здійснює контроль щодо стану утримання дітей, соціальної підтримки, надання допомоги у вирішенні актуальних питань виховання підопічних.

На підконтрольній Україні території Служба відновила доступ до Єдиної електронної інформаційно-аналітичної бази даних «Діти».

Основна проблема:

- через військову агресію російської федерації проти України збільшилась кількість сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах, які потребують допомоги та захисту.

Основні завдання:

- забезпечення соціального захисту дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, підтримка сімей з дітьми, які потребують допомоги та захисту;
- організація заходів щодо виявлення дітей, які постраждали від російської агресії, які залишилися без батьківського піклування, забезпечення їх соціального захисту;
- надання сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, підтримки та допомоги;

Очікувані результати:

- забезпечення реалізації прав та законних інтересів дітей;
- зменшення кількості сімей з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах;

- забезпечення належних умов для виховання, навчання, повноцінного розвитку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

1.4.3. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб.

В умовах воєнного стану відділ соціального захисту Білолуцької військової адміністрації надає послуги з соціальної підтримки населення. Відділ відповідно до повноважень забезпечує реалізацію державної соціальної політики в частині захисту найуразливіших верств населення. Отримали доступ до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС), що забезпечує прискорення оформлення допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам та вирішення проблемних ситуацій які у них виникають.

Одним із пріоритетних завдань наразі є ведення внутрішнього обліку ВПО, які перемістились з території громади, та їх гуманітарна підтримка. Спеціалісти на постійній основі з'ясовують нагальні потреби ВПО, які зареєстровані на території України, консультують та надають інформацію щодо місць отримання гуманітарної, правової чи медичної допомоги.

Таблиця 1.4.3.1. Статеві-вікова структура ВПО

Категорія	Чоловіки	Жінки	Разом
Діти (до 18 років)	25	29	54
Працездатні (19-64 роки)	30	43	73
Літні люди (65 років і старше)	1	4	3
Разом	56	76	132

З метою надання адресної допомоги родинам ВПО Білолуцька військова адміністрація співпрацює з благодійними організаціями, благодійними фондами. Підписані Меморандуми про співпрацю в гуманітарній сфері з Луганською обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, Марківською селищною військовою адміністрацією Старобільського району Луганської області, Попаснянською міською військовою – цивільною адміністрацією Северодонецького району Луганської області, Кімонікс Інтернешнл Інк. Програма USAID «Демократичне врядування у Східній Україні», Громадською організацією «Фундація «Зростає», Благодійною організацією «Парафіяльний благодійний фонд «Карітас Маріуполь».

За місцем безпосереднього розташування Військової адміністрації, а саме в місті Черкаси, функціонує Координаційний центр допомоги ВПО з Луганської області Попаснянською міською військовою адміністрації, який надає гуманітарну допомогу ВПО з Луганської області. Згідно підписаного меморандуму про співпрацю з Попаснянською міською військовою адміністрацією працівники Білолуцької військової адміністрації приймають активну участь у роботі цього хабу, а саме, начальник служби в справах дітей Білолуцької селищної військової адміністрації надає консультативні послуги що стосується правової та інформаційної допомоги захисту прав неповнолітніх та дітей, які опинилися в скрутних життєвих обставинах, начальник відділу

соціального захисту населення веде прийом громадян щодо інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, спрямованої на підвищення обізнаності з питань прав та гарантій у сфері соціального захисту. Надається допомога в розвантаженні, фасуванні, видачі гуманітарної допомоги, проводиться збір та поширення інформації, що стосується ВПО. На базі Координаційного центру Марківської селищної військової адміністрації в м. Київ головний спеціаліст – юрисконсульт Білолуцької селищної військової адміністрації надає юридичні консультації. Відкриття власного гуманітарного хабу не вбачається доцільним.

Основна проблема:

через військову агресію російської федерації проти України збільшилась кількість сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, які потребують допомоги та захисту.

Основні завдання:

- здійснення оцінки потреб жителів громади та ВПО для надання гуманітарної допомоги;
- виявлення сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- забезпечення об'єктивного, своєчасного та кваліфікованого розгляду заяв, скарг. Надання консультацій та роз'яснень в межах своєї компетенції.

Очікувані результати:

- надання гуманітарної, соціальної, правової допомоги ВПО та сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах.

1.4.4. Адміністративні послуги.

У 2023 році при Білолуцькій селищній військовій адміністрації було утворено відділ «Центр надання адміністративних послуг» (далі – ЦНАП).

ЦНАП підключено до таких реєстрів:

- реєстр Білолуцької територіальної громади;
- портал «Дія» для подання повідомлень про пошкоджене та знищене майно;
- державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України.

Відділ надає такі адміністративні послуги:

- подання інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене майно;
- зняття із зареєстрованого місця проживання;
- видача Витягу з реєстру територіальна громада;
- видача витягу про зареєстрованих у житловому приміщенні/будинку осіб;
- ветеранські послуги, які надаються ветеранам, членам їхніх сімей та родинам полеглих.

Послуги надаються в Координаційному центрі Марківської селищної військової адміністрації за адресою: м. Київ, вул. Рене Декарта, буд. 14, згідно Меморандуму про співпрацю, укладеного між Білолуцькою селищною

військовою адміністрацією та Марківською селищною військовою адміністрацією.

Основні проблеми:

- втрата матеріально-технічної бази ЦНАП;
- нестача кваліфікованих кадрів;
- відсутність доступу до державних реєстрів.

Основні завдання:

- оцінка прямих збитків, внаслідок (можливих) фізичних руйнувань та пошкоджень приміщення ЦНАП;
- оцінка матеріально-технічної бази ЦНАП;
- пошук кваліфікованих кадрів для відновлення повноцінної діяльності;
- відновлення доступу до державних реєстрів.

Очікувані результати:

- отримання доступу до державних реєстрів;
- надання широко спектру адміністративних послуг мешканцям територіальної громади в комфортних і доступних для всіх груп населення умовах.

1.4.5. Освіта

На початок 2022 року до мережі закладів освіти Білолуцької селищної територіальної громади входило 13 закладів, з них 5 – заклади дошкільної освіти, 8 – заклади загальної середньої освіти: 4 заклади ліцеї та 4 – заклади гімназії, таб.4.

Дошкільну освіту (таб. 1.4.5.1.) в громаді забезпечували 3 постійно діючих заклади дошкільної освіти та 2 заклади з короткотривалим режимом перебування, які знаходилися в орендованих приміщеннях на базі шкіл.

Таблиця 1.4.5.1. Дошкільні заклади Білолуцької громади*

№ з/п	Назва дошкільного закладу освіти	Населений пункт	Кількість вихованців	Проектна потужність
1	Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла – садок) «Барвінок» Білолуцької селищної ради»	смт Білолуцьк	60	75
2	Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (ясла – садок) «Журавушка» Білолуцької селищної ради»	с. Можняківка	30	60
3	Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Колобок» Білолуцької селищної ради»	с. Павленкове	3	15
4	Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Танюшка» Білолуцької селищної ради»	с. Танюшівка	34	30
5	Комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти (дитячий садок) «Краплинка» Білолуцької селищної ради»	с. Новобіла	24	30
РАЗОМ			151	210

** за даними Відділу освіти Білолуцької селищної ради.*

Дошкільною освітою у закладах дошкільної освіти була охоплена 151 дитина. Завантаженість дитячих садків складала 72 %. Черги на влаштування дітей до закладів дошкільної освіти не було. У двох закладах працювали ясла, послугами яких користувалися 90 дітей.

Забезпечували освітній процес 25 педагогічних працівників, з яких 12 працювали у міській місцевості, 13 – у сільській.

На території селищної ради функціонувало 8 закладів загальної середньої освіти (табл 1.4.5.2.).

Таблиця 1.4.5.2. Заклади середньої освіти Білолуцької громади*

№з/п	Назва закладу загальної середньої освіти	Кількість учнів	Проектна потужність
1	Білолуцький ліцей Білолуцької селищної ради	237	405
2	Можняківський ліцей Білолуцької селищної ради	160	250
3	Новобілянський ліцей Білолуцької селищної ради	154	349
4	Танюшівський ліцей Білолуцької селищної ради	82	324
5	Білолуцька гімназія Білолуцької селищної ради	113	156
6	Березівська гімназія Білолуцької селищної ради	14	130
7	Козлівська гімназія Білолуцької селищної ради	12	152
8	Павленківська гімназія Білолуцької селищної ради	41	150
РАЗОМ		813	1916

** за даними Відділу освіти Білолуцької селищної ради.*

Заклади працювали в одну зміну. Загальний контингент учнів у 2021-2022 навчальному році в закладах загальної середньої освіти становить 813 осіб. Кількість класів – 60.

Середня наповнюваність класів складала: по територіальній громаді – 14 учнів, по селищу – 17 учнів, у сільській місцевості – 12 учнів. Функціонувало 6 груп продовженого дня із загальною кількістю 180 учнів. Кількість педагогічних працівників становила 115 осіб, з них 41 – у міській та 74 – у сільській місцевості.

Найбільші видатки на одного учня становили у Березівській та Козлівській гімназіях, а саме 64,8 тис. грн та 61,6 тис. грн відповідно. Ці школи із малою чисельністю учнів 14 та 12 учнів відповідно, а утримання цих закладів пояснювалося значною їх віддаленістю від сусідніх закладів освіти. Їх фінансування відбувалося за рахунок коштів місцевого бюджету.

Підвезення учнів та вчителів здійснювалося 4 автобусами, що знаходилися на балансі відділу освіти, до 5 закладів загальної середньої освіти. До 24.02.2022 в Білолуцькій селищній територіальній громаді підвозили 222 учня та 13 вчителів. Загальна протяжність маршрутів руху шкільних автобусів становили близько 200 км.

У 2022-2023 навчальному році на території підконтрольній уряду України було відновлено роботу одного закладу загальної середньої освіти Білолуцького ліцею Білолуцької селищної ради та одного закладу дошкільної освіти – ЗДО «Колобок» Білолуцької селищної ради у дистанційному форматі. У минулому навчальному році у ліцеї навчалося 96 здобувачів освіти, у закладі дошкільної освіти – 8 вихованців.

Станом на 05.09.2023 у 2023/2024 навчальному році навчанням охоплено 128 дітей, з них 28 за кордоном. Функціонує 11 класів. Заклади працюють дистанційно, заняття проводяться у синхронному та асинхронному режимі. Для забезпечення освітнього процесу застосовується індивідуальний підхід, комунікування через листування електронною поштою, мобільний зв'язок у Вайбер, Телеграм, Ватсап. Під час організації дистанційного навчання використовуються матеріали, програми та навчальні плани закладів загальної середньої освіти. До освітнього процесу залучено 17 педагогічних працівників. У простої перебуває 15 педагогів.

Після деокупації території Білолуцької громади будуть здійснюватися заходи з відновлення роботи закладів дошкільної та загальної середньої освіти.

Основні проблеми:

- неможливість здійснення детального аналізу руйнувань та інших втрат в сфері освіти внаслідок тимчасової окупації громади;
- втрати кадрового потенціалу сфери освіти;
- перебування дітей на тимчасово окупованій території, що є небезпечними умовами для життя, психологічного стану та доступу до навчання за українськими стандартами.

Основні завдання:

- упорядкування мережі закладів освіти, формування оновленої мережі закладів освіти з урахуванням демографічної та безпекової ситуації у громаді;
- поступове відновлення безперешкодного доступу здобувачів освіти до місць навчання;
- підготовка проектно-кошторисної документації на реконструкцію закладів освіти;
- створення у закладах освіти безпечних та комфортних умов для учасників освітнього процесу;
- оновлення матеріально-технічної та навчально-методичної бази закладів освіти;
- забезпечення закладів освіти достатньою кількістю педагогічних кадрів;
- популяризація здорового способу життя;
- розвиток інфраструктури та матеріально-технічної бази для розвитку фізичної культури та спорту, активного відпочинку та оздоровлення;
- забезпечення національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Очікувані результати:

- відновлення після деокупації території громади роботи закладів освіти;
- облаштування усіх функціонуючих закладів освіти укриттями;

- відновлення матеріально-технічної бази закладів освіти, доступу до інтернету;
- формування у молодого покоління високо - патріотичної свідомості.

1.4.6. Культура

Мережа закладів культури Білолуцької селищної ради налічувала 20 закладів: Білолуцький МБК, 4 сільські будинки культури, 5 сільських клуби, Білолуцька музична школа. КЗ «Білолуцька публічна бібліотека Білолуцької селищної ради» об'єднала 8 сільських бібліотек – філій. Всі установи перебували у комунальній власності селищної ради і використовувалися за їх призначенням. На території підконтрольній уряду України заклади культури не відновили свою роботу.

Білолуцька дитяча музична школа була однією з провідних закладів Луганщини.

Окрім обласних традиційних конкурсів, організатори сучасних Міжнародних та Всеукраїнських, надали змогу взяти участь в онлайн форматі. Всі конкурсанти, які долучилися до участі у конкурсах ставали Лауреатами:

- Міжнародний Фестиваль Талантів «Зореграй» – вокальний ансамбль «Домісольки» I місце.
- I Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс «Таланти України» – фортепіано II місце.
- Міжнародний Фестиваль Талантів «Зореграй» – гітара I місце.
- V Міжнародний фестиваль-конкурс «KHARKIV FEST-2020» – фортепіано III місце.
- Міжнародний Фестиваль Талантів «Зореграй» – фортепіано II місце.

Білолуцький міський будинок культури, сільські будинки культури та сільські клуби Білолуцької селищної ради організовували та здійснювали різні за видами діяльності гуртки: об'єднання – 5, клуби за інтересами – 1, хореографічні – 7, театральні – 10, вокальні – 21 та музичні гуртки – 8.

Гордістю Білолуцької громади були чотири колективи, які носять звання «народний» і постійно його підтверджували: народний фольклорно-етнографічний колектив «Білолучанка», народний жіночий вокальний ансамбль «Веснянка», народний хор «Сіячі» та чоловічий вокальний ансамбль «Два кольори», який у травні 2021 року вкотре успішно підтвердив своє звання «народний».

Не дивлячись на значні досягнення більшість будинків культури та сільських клубів не ремонтувалися протягом десяти років і потребували встановлення системи опалення, системи водовідведення, капітального ремонту, оновлення обладнання, меблів, оргтехніки, апаратури, музичних інструментів та доступу до мережі Інтернет. Також вони потребували приведення до вимог доступності для надання якісних послуг жінкам і чоловікам різного віку та фізичного стану.

Враховуючи це одним з варіантів трансформації застарілих клубів може бути створення багатофункціональних «хабів», тобто

культурно-освітньорозважальних центрів, центрів культурних послуг, які забезпечують доступність населенню базового набору культурних послуг, створить можливість в одному місці зібрати дорослих, дітей, молодь і людей старшого покоління аби всі охочі могли навчитися новому та вільно спілкуватися та об'єднують в собі функції і бібліотеки, і комп'ютерного клубу, і громадського простору для спілкування, і місця для проведення культурно-розважальних заходів, створення комунікаційних мереж, баз даних.

Основні проблеми:

- втрати в інфраструктурі та матеріальному забезпеченні закладів культури;
- втрата кваліфікованих спеціалістів;
- погіршення якості культурних послуг для населення;

Основні завдання:

- проведення оцінки збитків та стану сфери культури у післявоєнний період;
- відновлення закладів культури;
- організація, проведення та участь у семінарах, тренінгах з обміну досвідом, вивчення кращих практик відновлення сфери культури у післявоєнний період;

Очікувані результати:

- відновлення базової мережі закладів культури, створення багатофункціональних «хабів»;
- забезпечення надання якісних культурних послуг населенню громади;
- підтримка майстрів народної творчості й талановитої молоді, збереження і розвиток творчого потенціалу громади.

1.4.7. Молодь і спорт

До повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну в Білолуцькій громаді не були створені ні молодіжний центр, ні молодіжний консультативно-дорадчий орган – молодіжна рада. Був низький рівень реалізації молодіжної політики, розвитку громадянської особистості, неформальної освіти, творчого потенціалу молоді.

Після деокупації території громади потрібно буде залучати молодь до прийняття управлінських рішень, створювати молодіжну раду для активізації участі молоді у політичному, соціальному та економічному житті громади.

Згідно територіального розподілу Білолуцька селищна громада має об'єкти спортивної інфраструктури тільки в закладах освіти. На території громади діяли спортивні споруди: 3 – футбольних поля (с. Білолуцьк, с. Новобіла, с. Можняківка), 8 спортивних залів та 22 спортивних майданчика в закладах загальної середньої освіти, працювали 2 гуртки: з греко-римської боротьби та футболу.

У рамках програми Президента України «Здорова Україна» на території Білолуцького ліцею було встановлено мультифункціональний тренувальний майданчик. Програма передбачала використання QR кодів та онлайн

платформи, за допомогою якої кожен бажаючий міг тренуватися із відомими особистостями в режимі онлайн.

Так як спортивна інфраструктура була тільки в закладах освіти, це не дозволяло у повній мірі задовольнити потреби мешканців громади займатися фізичною культурою та спортом. Значно ускладнювався процес заняття спортом та знижувався інтерес до занять фізичною культурою в цілому. Отже виникає нагальна потреба у створенні на території громади осередку спорту в с. Білолуцьк.

Основні проблеми:

- відтік молоді з громади;
- низький рівень залучення молоді до прийняття управлінських рішень;
- відсутність спортивної інфраструктури, яка легкодоступна для різних верств населення;

Основні завдання:

- створення у громаді молодіжного консультативно-дорадчого органу – молодіжної ради;
- створення умов для реалізації здібностей обдарованої молоді у дитячо-юнацькому спорті;
- створення спортивної інфраструктури, яка легкодоступна для різних верств населення;
- популяризації здорового способу життя.

Очікувані результати:

- створення молодіжного простору;
- підтримка молодіжних ініціатив в громаді;
- покращення матеріально-технічного стану об'єктів спортивної інфраструктури, створення нових;
- збільшення кількості громадян, які залучені до фізкультурно-оздоровчої роботи, регулярної рухової активності в тому числі осіб з інвалідністю;

1.4.8. Охорона здоров'я.

Білолуцька територіальна громада немає власних закладів охорони здоров'я, тому сфера охорони здоров'я на рівні первинної медичної допомоги була представлена некомерційним підприємством Новопсковський центр первинної медикосанітарної допомоги Новопсковської селищної ради. До складу медичного закладу на території Білолуцької громади входили:

2 лікарських амбулаторій загальної практики – сімейної медицини (смт Білолуцьк, с. Новобіла);

5 фельдшерсько-акушерських пунктів (с. Можняківка, с. Березівка, с. Павленкове, с. Соснівка, с. Танюшівка);

4 фельдшерських пунктів (с. Літвинове, с. Трембечеве, с. Світле, с. Зелений Гай).

Медичну допомогу населенню надавали 4 лікарі загальної практики – сімейної медицини та 17 середніх медпрацівників.

Видатки на утримання установ охорони здоров'я здійснюється за рахунок субвенції з місцевого (селищного) бюджету.

Первинна ланка медицини не передана до громади, та не планувалася передаватись проте й громада на сьогодні не зможе забезпечити її належне функціонування через гостру нехватку лікарів та медичного персоналу.

Основні проблеми:

- ФАПи та амбулаторії не відповідають сучасним вимогам;
- населення громади не має можливості отримати медичні послуги зі здачі аналізів крові та інших;
- недостатня забезпеченість медичними кадрами;
- погіршення стану здоров'я населення.

Основні завдання:

- укласти з Новописквською громадою договір міжмуніципальної співпраці щодо обслуговування населення вторинною ланкою медицини;
- привести приміщення закладів первинної ланки системи охорони здоров'я (ФАПів) у належний стан, з урахуванням вимог базової доступності, забезпечення їх сучасним медичним та офісним обладнанням;
- забезпечити у амбулаторіях умови для комплексного надання первинної медичної допомоги у т.ч. надання невідкладної допомоги, забору біоматеріалів для лабораторних досліджень.

Очікувані результати:

- відновлення та модернізація матеріально-технічної бази закладів первинної ланки системи охорони здоров'я (ФАПів);
- покращання якості та доступності надання медичної допомоги населенню.

1.5. ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Земля України є вичерпним ресурсом, що піддається негативному впливу внаслідок господарської діяльності, глобальної зміни клімату, а протягом останнього часу ще й наслідків повномасштабного російського вторгнення. Сільськогосподарські землі через російську агресію зазнали забруднення мінами і нерозірваними боєприпасами, а також прямого фізичного, хімічного і механічного пошкодження, внаслідок чого великі площі потребують ретельного огляду і розмінування.

Земельний фонд Білолуцької селищної територіальної громади становить 64,12 тис. га в тому числі 51,49 тис. га сільськогосподарських угідь (80,0 %), з них 35,32 тис. га ріллі (54,8 %).

По формах власності земельний фонд розподілений наступним чином:

- землі державної власності – 8,357 тис га, або 13%,
- землі приватної власності – 55,723 тис га, або 86,5 %;
- землі комунальної власності – 0,320 тис га, або 0,5 %.

Із загальної площі земель в оренді знаходиться 32,8 тис. га (50,9 %), з них: сільськогосподарських угідь 32,1 тис. га, в тому числі ріллі 30,8 тис. га.

Площа населених пунктів Білолуцької громади з урахуванням старостинських округів представлена в Таблиці 1.5.1.

Таблиця 1.5.1. Площа населених пунктів Білолуцької громади з урахуванням створених старостинських округів, га*

№ п/п	Адміністративно-територіальна одиниця/старостинський округ	Загальна площа	Загальна площа земель сільськогосподарського призначення	Загальна площа земель під полезахисними лісосмугами
1	Білолуцька	10360,00	8003,64	109,60
2	Козлівська	7094,00	6324,43	99,73
3	Можняківська	11366,00	10385,68	184,40
4	Новобілянська	13487,00	11377,96	140,34
5	Павленківська	7484,00	6490,47	161,15
6	Танюшівська	14246,00	11648,55	213,91
	Разом	64037,00	54230,73	909,15

** за даними Держгеокадастру*

Відділом земельних ресурсів розробляються заходи після деокупації громади, які спрямовані на забезпечення збереження, раціонального використання земельних ресурсів та їх охорону шляхом реалізації державної політики України щодо забезпечення сталого розвитку землекористування, захисту прав власників і користувачів земельних ділянок, а також для створення більш сприятливих умов для залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки Білолуцької селищної територіальної громади, наповнення селищного бюджету за рахунок сплати орендної плати за землю, земельного податку.

В кінцевому результаті здійснення цих заходів мало б підвищити добробут мешканців територіальної громади та створити оптимальні умови для суттєвого збільшення соціального, інвестиційного і виробничого потенціалів землі, перетворення її у самостійний фактор економічного зростання.

Так як на даний час Білолуцька громада не має в наявності містобудівну документацію, прийнято рішення в необхідності розробки містобудівної документації (генеральних планів населених пунктів, детальних планів території) з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтно-організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції. Важливим етапом цих робіт є розробка детальних планів території для влаштування кварталів індивідуальної житлової забудови, що в подальшому дозволить забезпечити мешканців громади земельними ділянками для індивідуального житлового будівництва.

Також проводяться необхідні заходи для відновлення доступу до Державного земельного кадастру після деокупації території та проведена

реєстрація посадової особи на геопорталі пілотного проекту Національна інфраструктура геопросторових даних.

Основні проблеми:

- тимчасова окупація території громади не дозволяє провести оцінку/аналіз ступеню заподіяння шкоди та збитків земельним ресурсам громади;
- мінне забруднення;
- відсутність доступу до Державного земельного кадастру;
- відсутність наявності містобудівної документації (генеральних планів населених пунктів, детальних планів території)

Основні завдання:

- становлення (зміна) меж населених пунктів на підставі розроблених генеральних планів;
- проведення робіт щодо збереження і підвищення родючості ґрунтів;
- проведення робіт з інвентаризації земель з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою – земельних ділянок, їх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, використовуються без правовстановлюючих документів, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення Державного земельного кадастру,
- здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами місцевого самоврядування;
- виявлення та повернення самовільно зайнятих земельних ділянок і приведення їх у стан, придатний для подальшого використання за призначенням;
- впровадження механізмів диференційованого підходу до плати за землю в залежності від ефективності використання території;
- впровадження економічних механізмів, що стимулюють юридичних та фізичних осіб - власників будівель та споруд, які ведуть підприємницьку діяльність, укласти договори оренди земельних ділянок або викуповувати земельні ділянки несільськогосподарського призначення.

Очікувані результати:

- реалізація державної політики в сфері регулювання земельних відносин, подальше проведення земельної реформи;
- забезпечення ефективного та раціонального використання та підвищення цінності земельних ресурсів.

1.6. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО, ТРАНСПОРТ.

Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України вся територія громади є тимчасово окупованою.

Комунальне підприємство на території громади не було створено. До 24.02.2022 забезпечення населення та галузей економіки питною водою в селищі Білолуцьк та інших сіл, які увійшли до територіальної громади,

забезпечувалося водою з власних свердловин. Лише в селах Козлове та Зелений Гай забезпечення питною водою населення здійснювалося централізовано. Подача води здійснювалася згідно затвердженого графіку. Протяжність водопровідної мережі становить 10,9 км, 238 абонентів. Система водопостачання потребує повної заміни. Централізовані каналізація та системи теплопостачання на території Білолуцької громади відсутні.

Всі населені пункти громади газифіковані.

Житловий фонд налічує 17 багатоквартирних житлових будинків:

15 будинків в смт Білолуцьк та 2 житлових будинка в с. Можняківка. В 2-х багатоквартирних житлових будинках с. Можняківка управління будинками здійснюється співвласниками самостійно по оформленню протоколів. В 15-ти багатоквартирних житлових будинках в селищі Білолуцьк співвласники багатоквартирних будинків не визначилися з формою управління. Станом на 24.02.2022 ОСББ не було створено.

Фонд житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб відсутній.

Після деокупації громади, проведення стабілізаційних і безпекових заходів, отримання повного та безперешкодного доступу до об'єктів нерухомого майна з метою конкретизації пошкоджень/руйнувань буде проведена робота із складання актів комісійного обстеження, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.04.2022 № 473, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2023 № 600 «Про затвердження Порядку надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна» буде надана компенсація за зруйноване житло та відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 381 Про затвердження Порядку надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, з використанням електронної публічної послуги «Відновлення» буде надана компенсація за пошкоджене житло.

Пошкоджень/руйнувань зазнали адмінбудівлі, гаражі, мережі електроустаткування, магістральні мережі, розвідні мережі, кількість яких буде можливим з'ясувати після припинення бойових дій та детального обстеження.

Плановою санітарною очисткою територія Білолуцької громади не охоплена, так як на території відсутнє підприємство зі збору та вивозу сміття. В населених пунктах рішеннями сесій місцевих рад виділені ділянки землі для тимчасового зберігання побутових відходів, вивіз здійснювався населенням самостійно на власний розсуд, шляхом забруднення території громади, та прилеглих до них територій сміттям.

Стихійні сміттєзвалища є одним з основних забруднювачів рекреаційних та селитебних територій, земель сільськогосподарського призначення і, як наслідок, джерел питного водопостачання з поверхневих водойм і підземних водоносних горизонтів, що створює певну загрозу населенню і може стати

причиною виникнення епідемічних ускладнень та розповсюдження інфекційних хвороб.

Військові дії ускладняють також поводження з твердими побутовими відходами, особливо в населених пунктах, що опинились уздовж ліній фронту. До традиційного побутового сміття додадуться залишки військової техніки, будівель, споруд та елементів інфраструктури, утилізація яких вимагає додаткових потужностей і неможлива без попереднього розмінування території та очищення її від боєприпасів.

Вулично-дорожня мережа селища та сіл, які увійшли до Білолуцької територіальної громади становить 98,13 км комунальної власності, яка постійно потребує відповідного сезонного утримання. В їх межах потрібно постійно здійснювати грейдеравання ґрунтових доріг, розмітка асфальтобетонного покриття автодоріг та пішохідних переходів, санітарне прибирання та зимове утримання в холодну пору року.

На автомобільних дорогах загального користування тривалий час не проводилися капітальні ремонти. В результаті, рівень пошкодження дорожнього покриття доріг перевищує 80 %. Капітального та поточного ремонту будуть потребувати дороги державного та місцевого значення та транспортні артерії міжобласного сполучення, які проходять через територію громади, а саме дороги Т-13-02 КПП Танюшівка-Старобільськ-Бахмут, Т-13-21 Білолуцьк-КПП «Новобіла» та О130304 Новопокровка-Танюшівка-Білолуцьк. На сьогодні не можливо визначити рівень пошкодження дорожнього покриття.

Нероздільно пов'язані з вулично-дорожньою мережею населених пунктів є об'єкти зовнішнього освітлення. Так, на 24.02.2022 взагалі було відсутнє зовнішнє освітлення на території с. Можняківка та с. Танюшівка.

Таким чином вся система житлово-комунального господарства громади знаходиться в незадовільному стані, та потребує системного й планомірного підходу для вирішення всіх питань (через розробку відповідних цільових програм) з відповідним забезпеченням фінансування з місцевого бюджету та небюджетних коштів (кошти донорських організацій та МТД).

Основні проблеми:

- відсутність комунального підприємства;
- незадовільний технічний стан систем водопостачання та відсутність водовідведення;
- відсутність організованої системи збирання та перероблення побутових відходів;
- відсутність спеціалізованої техніки;
- незадовільний стан благоустрою населених пунктів (дорожнього покриття вулиць та доріг, мереж зовнішнього освітлення вулиць)
- незадовільний транспортно-експлуатаційний стан дорожньої інфраструктури;
- недостатність фінансування на здійснення заходів відновлення.

Основні завдання:

- сприяння залученню інвестицій на відновлення комунальної та дорожньої інфраструктури;
- створення комунального підприємства;
- узаконення тимчасового звалища побутових відходів, ліквідація стихійних звалищ;
- сприяння забезпеченню повного збирання, перевезення, перероблення, утилізації та захоронення побутових відходів і запобігання їх шкідливій дії на навколишнє природне середовище та здоров'я людей;
- проведення повної реконструкції мереж водопостачання;
- сприяння утриманню у належному стані вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах громади;
- сприяння підвищенню рівня благоустрою територій – будівництво, реконструкція і капітальний ремонт мереж вуличного освітлення у населених пунктах.

Очікувані результати:

- покращення стану земель шляхом ліквідації стихійних звалищ відходів, запобігання їх утворенню; підвищення рівня організації роботи з населенням щодо поводження з побутових відходів та будівельним сміттям;
- забезпечення населення питною водою, якість якої відповідає чинним нормативним вимогам
- підвищення рівня благоустрою території;
- покращення стану вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах громади.

1.7. ЕКОНОМІКА

1.7.1. Загальна характеристика економіки громади

До повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну на території Білолуцької селищної територіальної громади було зареєстровано 179 підприємств, організацій, установ, які проводили виробничу діяльність, з них: 46 юридичних осіб, що становить 26 % від загальної кількості підприємств та 133 фізичних осіб – підприємців, серед яких 41 – використовують найману працю.

У структурі суб'єктів господарювання Білолуцької селищної територіальної громади за видами економічної діяльності: 54 % – оптова та роздрібна торгівля (здебільшого приватний сектор без найманих працівників), 15 % – сільське господарство, 13 % – бюджетна сфера, 3 % – транспорт, 1 % – будівництво (Рис. 1.7.1.1). Практично відсутня промисловість.

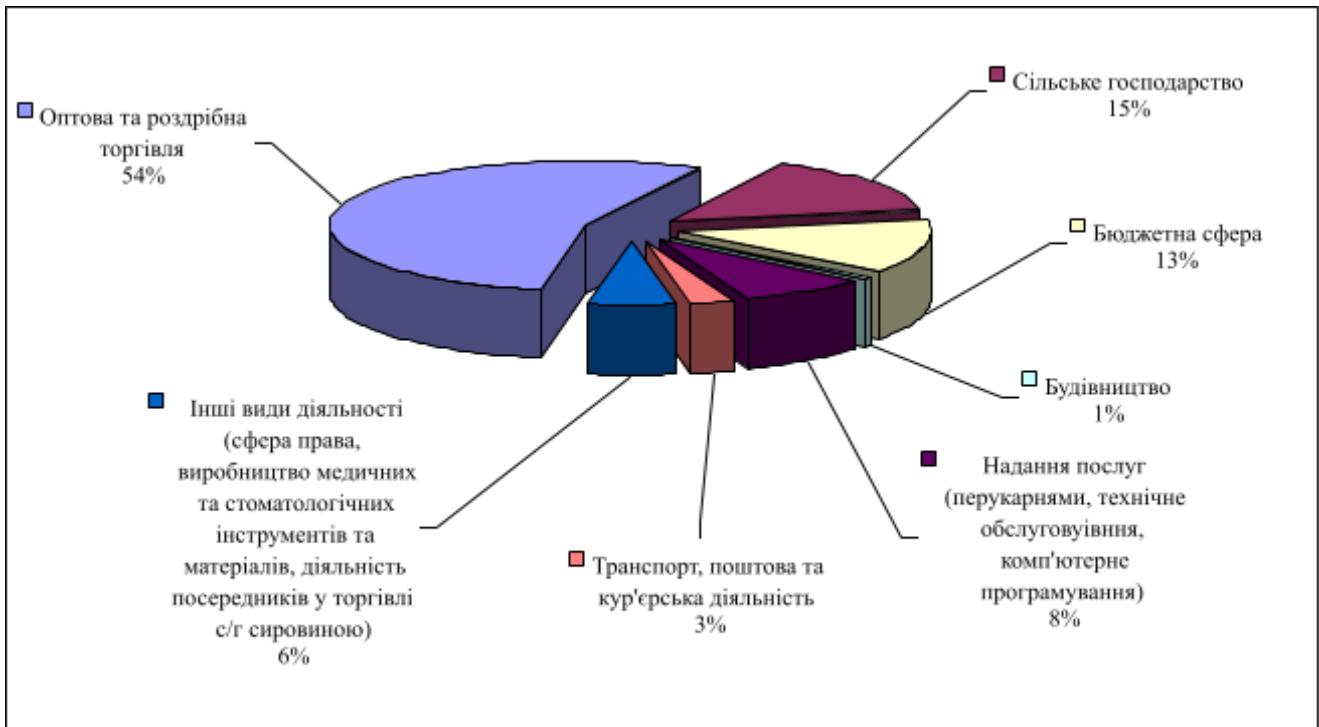

Рис. 1.7.1.1. Питома вага СГ за видами економічної діяльності

Торгівельну діяльність здійснювали 73 об'єкти роздрібної торгівлі, в т.ч. продовольчими товарами – 41, не продовольчими – 32.

На території громади функціонувало 9 підприємств побутового обслуговування, які належать фізичним особам-підприємцям. У сфері побутового обслуговування найбільш розвинутими є: перукарські послуги, послуги манікюру та ремонт автотранспорту.

Торгівельна мережа територіальної громади була забезпечена в повному обсязі основними видами товарів.

Також на території Білолуцької громади розташовувався відділ прикордонної служби «Білолуцьк» Луганського прикордонного загону (військова частина 9938) Державної прикордонної служби, митний пост «Танюшівка» Луганської митниці, 77 Державний пожежно-рятувальний пост Новопокровського міського відділу ГУ ДСНС України у Луганській області.

Інфраструктуру розвитку і підтримки підприємництва на території громади представляли відділення ТББВ № №10012/052 філія – Луганське обласне управління АТ «Ощадбанк».

Нові підприємства не створювалися. У приватному секторі спостерігалася тенденція однакової кількості реєстрації та припинення підприємницької діяльності. Все це свідчить про дуже обмежену сферу застосування праці.

На жаль, позитивних чинників не зазначається. Представники бізнесу майже не планують нові напрями розвитку власної справи. Враховуючи те що територіальна громада знаходиться на кордоні з російською федерацією, після деокупації території області, виникне потреба відновлення прикордонної інфраструктури з використанням присутності військових, «мілітарної

економіки» (військові містечка, постачання сільськогосподарської продукції, оренда комунальної власності тощо), що надасть можливість створення нових робочих місць та нових напрямів розвитку власної справи для представників бізнесу.

1.7.2. Агропромисловий комплекс

Основу економіки територіальної громади формував агропромисловий комплекс який був представлений сільськогосподарськими підприємствами різних організаційно – правових форм господарювання, фермерські господарства та особисті селянські господарства.

Головна сільгоспспеціалізація територіальної громади – виробництво рослинницької та тваринницької продукції.

За обсягами земель, що оброблялися суб'єктами господарювання був наступний розподіл:

від 2000 до 5000 га: ПСП «Рамус»; ТОВ «Лан»; ТОВ «Грисар-Агро»; ТОВ «Білолуцьк – Агро»; ФГ «Наdejда»;

від 1000 до 2000 га: ПСП «Добробут»; ФГ «Хижняк»; ФГ «Застава-2010»;

від 200 до 1000 га: ФГ «Лугань»; ФГ «ТАТО».

На території Білолуцької громади виробничу діяльність здійснювали 9 сільськогосподарських підприємств та 19 фермерських господарств. Сільгосппідприємства всіх форм власності мали в обробці 27,2 тис. га сільськогосподарських угідь, в тому числі ріллі – 26,1 тис. га.

Тваринництвом займалося 3 господарства, з них 1 господарство молочним скотарством, де на 01.01.2022 утримувалося 173 голови великої рогатої худоби, в тому числі 72 голови корів. В трьох господарствах утримувалося до 6000 голів свиней.

Разом з тим на території громади не було створено жодного сільгоспкооперативу, проте для багатьох селян продаж молока та птиці було основним заробітком. Одноосібні господарі не можуть забезпечити реалізацію великих партій молока, тому змушені здавати молоко за низькими цінами. Створення молочного кооперативу надасть можливість об'єднати людей та здавати молоко до свого кооперативу, який реалізуватиме його переробнику дорожче, а різницю в ціні буде розділено між членами кооперативу. При розширенні своєї діяльності кооператив зможе придбати і молоковоз, і холодильне обладнання.

В результаті військових дій максимальних втрат громада зазнає через знищення або часткове пошкодження сільськогосподарських угідь, вилучення земель з обороту через мінування.

Значні втрати також будуть через відсутність сільськогосподарської техніки та підготовлених приміщень для зберігання врожаю.

Чітко визначити суму збитків агропромислового комплексу поки неможливо через тимчасову окупацію території громади.

Наразі жодне із зареєстрованих на території громади підприємств не скористалось державною Програмою щодо тимчасового переміщення підприємств з постраждалих від війни регіонів (Програма релокації підприємств). З урахуванням сільськогосподарської спеціалізації майже всіх підприємств це є неможливим, бо найцінніший актив – родючий чорнозем залишився на тимчасово окупованій території громади.

Основними ризиками для агропромислового комплексу є пошкодження сільськогосподарських угідь, неможливість збору урожаю, незаконне заволодіння технікою та зерном, руйнування складів та виробництва. Тимчасова окупація та бойові дії на території Луганської області повністю зруйнували логістику та основні ринки внутрішнього збуту врожаю. Розірвані виробничі зв'язки між виробниками сільськогосподарської продукції і підприємствами з її переробки.

Основні проблеми:

- призупинення діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- знищення та пошкодження основних фондів, техніки, обладнання підприємств громади через бойові дії, спричинені військовою агресією російської федерації;
- неможливість визначити суми збитків агропромислового комплексу через окупацію території громади;
- зниження купівельної спроможності населення;
- порушення логістики;
- відтік та від'ємна міграція працездатного населення, у тому числі молоді;
- зменшення посівної площі у зв'язку з розташуванням полів впритул до кордона;
- втрата інвестиційної привабливості території.

Основні завдання:

- інвентаризація майна пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, спричинених військовою агресією російської федерації;
- визначення збитків, завданих власникам (землекористувачам) земельних ділянок сільськогосподарського призначення;
- сприяння відновленню функціонування суб'єктів підприємницької діяльності та створення нових;
- залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до реалізації діючих та впровадження нових механізмів фінансової підтримки участі у різноманітних грантових проєктах, програмах, тощо;
- організація навчання безробітних основам підприємницької діяльності за професіями, які сприяють започаткуванню власної справи;
- спрощення доступу для потенційних інвесторів до інформації про інвестиційні можливості громади;
- залучення фінансової та технічної міжнародної допомоги для відновлення стану соціальної сфери, для надання підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва.

Очікувані результати:

- відновлення функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, створення нових робочих місць;
- повернення сільськогосподарських земель в економічний обіг;
- відновлення роботи сільськогосподарських підприємств громади;
- отримання суб'єктами підприємництва фінансової та грантової допомоги;
- забезпечення населення громади основними продовольчими та непродовольчими товарами, побутовими послугами;
- інвестиційна активність суб'єктів господарювання громади, підтримка місцевих аграріїв з боку місцевої влади.

1.8. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ.

Діяльність територіальної системи цивільного захисту спрямована на забезпечення захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідацію їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період.

В наслідок масштабного збройного вторгнення військ Російської Федерації на територію України в країні згідно з Указом Президента України введено воєнний стан. На підставі цього за рішенням Уряду України, з метою приведення у готовність єдиної державної системи цивільного захисту до виконання завдань за призначенням в умовах воєнного стану, було введено в дію план цивільного захисту України на особливий період із встановленням ступеня готовності «повна готовність».

Білолуцька селищна військова адміністрація тісно співпрацює з органами сектору безпеки і оборони України, щодо підготовки до деокупації території громади. Підготовка до деокупації є одним із найважливіших пріоритетів функціонування військової адміністрації. Начальником Білолуцької селищної військової адміністрації розпорядженням від 15.09.2023 №136 затверджено План першочергових дій зі стабілізації та реінтеграції деокупованих територій Білолуцької селищної територіальної громади Старобільського району Луганської області. Створено координаційний штаб з питань деокупованих територій Білолуцької громади, затверджені норми та обсяги накопичення матеріально-технічних засобів для матеріального резерву на 2023 рік, створена місцева комісія з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. Для відновлення критичної інфраструктури на території громади створена мобільна група зі складу працівників військової адміністрації, для першочергового прибуття і роботи на деокупованих територіях громади. Затверджено персональний склад координаційної групи за напрямками діяльності на деокупованих територіях громади.

Розроблено та затверджено схему зв'язку між населеними пунктами Білолуцької громади по лінії державної влади, національної поліції, служби з надзвичайних ситуацій, екстреної медичної допомоги.

Однією із головних загроз життю та здоров'ю людей є замінованість територій, звільнених від агресора, прилеглих територій, а також територій, окупованих незаконними збройними формуваннями, питання гуманітарного розмінування набуло одного із пріоритетних значень для громади. Гуманітарне розмінування – комплекс планових заходів, що проводяться з метою ліквідації небезпеки, пов'язаної з мінами і вибухонебезпечними предметами, та включають нетехнічне та технічне обстеження, маркування і складання карт території, очищення забрудненої території, підготовку документації після розмінування, надання інформації щодо протимінної діяльності та передачу очищеної території. Замінованість доріг перешкоджає вільному пересуванню мирного населення між населеними пунктами, отриманні медичної допомоги та доставці гуманітарних вантажів таким чином ізолюючи їх. А неможливість працювати на своїх земельних ділянках через наявність мін і нерозірваних боєприпасів унеможливорює зайняття сільськогосподарською діяльністю, що суттєво впливає на й без того украй тяжке економічне становище населення. Комплексне розмінування дозволить забезпечити безпеку мирного населення та надасть можливість повернутися до нормального життя.

З метою захисту населення, зменшення втрат та шкоди економіці в разі виникнення надзвичайної ситуації основним завданням має бути оповіщення населення, керівного складу органів влади, про надзвичайну ситуацію в мирний час, у військовий час і доведення необхідної інформації про хід її розвитку, про заходи, які вживаються для локалізації надзвичайної ситуації.

Від того, як населення буде проінформоване про надзвичайну ситуацію в перші хвилини та години, залежатимуть її наслідки, та життя людей.

Гарантоване і своєчасне інформування та оповіщення населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій є одним з найважливіших завдань органів влади. Для виконання цього завдання повинна функціонувати територіальна автоматизована система централізованого оповіщення та місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення (далі – ТАСЦО, МАСЦО).

В Білолуцькій громаді система централізованого оповіщення не відповідала сучасним вимогам. З початку збройної агресії, вся територія громади є тимчасово окупованою. Таким чином, треба констатувати, що нині в Білолуцькій громаді відсутня МАСЦО.

Наразі Військова адміністрація працює над формування місцевого матеріального резерву для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Згідно постанови КМУ від 30 вересня 2015 року № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій» (із змінами) поняття матеріального резерву вживається у такому значенні: матеріальний резерв – запас будівельних і пально-мастильних матеріалів, лікарських засобів та виробів медичного призначення, продовольства, техніки, технічних засобів та інших матеріальних цінностей, призначених для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, надання допомоги постраждалому населенню, проведення невідкладних відновлювальних робіт і заходів. Розпорядженням

начальника Білолуцької селищної військової адміністрації від 04.11.2022 року №8 «Про створення місцевого матеріального резерву для запобігання виникнення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території Білолуцької селищної територіальної громади Луганській області» було затверджено номенклатуру місцевого матеріального резерву. Номенклатура складалася з урахуванням можливого фінансування, тому перелік необхідних матеріальних цінностей далеко не вичерпний та потребує постійного доповнення і актуалізації згідно нагальних потреб.

Протягом 2023 року виконувались заходи з поповнення матеріального резерву для запобігання виникненню і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території Луганської області.

Основні проблеми:

- тимчасова окупація території громади;
- відсутність системи оповіщення в громаді;
- замінування населених пунктів громади;
- недостатнє накопичення матеріального резерву для запобігання виникненню і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

Основні завдання:

- обстеження та проведення розмінування населених пунктів громади;
- створення нової, сучасної системи оповіщення в громаді із врахуванням новітніх, інформаційних та телекомунікаційних технологій, після повної деокупації;
- поповнення матеріального резерву для запобігання виникненню і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- затвердження та реалізація Плану основних заходів цивільного захисту Білолуцької громади;
- проведення перевірок фонду захисних споруд, у разі потреби виконання відновлювальних робіт;
- забезпечення захисних споруд цивільного захисту (споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів тощо), у яких здійснюється укриття населення, спеціальним обладнанням, майном, інвентарем, інструментами, лікарськими засобами та медичними виробами, автономними генераторами живлення електроенергією (у разі їх відсутності), резервом води, продовольства, електронними комунікаційними послугами, засобами, необхідними для безпечного укриття;
- організація навчання з питань безпеки та життєдіяльності населення на деокупованих територіях, у тому числі у доступній для осіб з вадами зору та слуху форм.

Очікувані результати:

- підвищення рівня безпеки населення і захищеності територій від наслідків надзвичайних ситуацій;
- забезпечення оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій;

- накопичення регіонального матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- підвищення ефективності превентивних заходів у сфері цивільного захисту населення.

1.9. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Відповідно до чинного законодавства охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини – невід’ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

В межах Білолуцької селищної громади визначено 2407,12 га земель природоохоронного призначення, налічується лісів та інших лісовкритих площ 3001,9 га, землі водного фонду – 855,2 га.

Ботанічна пам’ятка природи «Новобіла» розташована поміж селищ Новобіле, Павленкове та Литвинове. Площа – 2407,1 га. Оригінальна рослинність на крейдяних відслоненнях правого берега р. Білої, що включає велику кількість рідкісних, зникаючих, ендемічних видів рослин.

Заповідне урочище «Зуїв ліс» місце розташування: територія Білолуцького лісництва ДП «Старобільське ЛМГ». Площа – 47,0 га. Штучно створені дубові насадження. Безпосередньо примикають до ботанічної пам’ятки природи місцевого значення «Новобіла», з якою утворюють відносно врівноважений природний комплекс.

Лісовий заказник «Білолуцький», розташований на території Білолуцького лісництва ДП «Старобільське ЛМГ», в околицях сіл Новобіла і Козлове. Площа - 554,0 га. Типові для відрогів Середньоруської височини байрачні діброви з характерним для них тваринно-рослинним комплексом. До складу заказника входять сім лісових урочищ – Церковний ліс, Бихалово, Попів ліс, Велике, Ведмеже, Васильківське, Скорodne. У лісових угрупованнях зростає астрагал солодколистовидний, мешкають цінні види мисливських тварин: заєць-русак, лисиця звичайна, козуля звичайна, свиня дика, зрідка заходить лось.

Надра Білолуцької територіальної громади характеризуються наявністю мінеральної сировини для виробництва будівельних матеріалів (пісок, суглинок, крейда). Так, в її межах є два розвідані родовища цегельно-черепичної сировини – суглинку з балансовими запасом 1013 та 194 млн тон та розвідані поклади будівельної крейди з запасом 4985 тис. тон.

Стан навколишнього природного середовища Білолуцької громади до повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну можна було охарактеризувати як задовільний, на території відсутні підприємства важкої промисловості.

На території Білолуцької громади були відсутні стаціонарні пости автоматичного спостереження за станом атмосферного повітря, що не дає можливості дослідити його актуальний стан.

Стаття 14 Конституції передбачає, що земля є основним національним

багатством, яке перебуває під особливою охороною держави. Таке конституційне положення є підставою для правової охорони землі як основного елемента навколишнього природного середовища. Охорона спрямована насамперед на забезпечення раціонального використання землі, відновлення, збереження і підвищення родючості ґрунтів, поліпшення інших корисних властивостей землі. До основних земельних угідь відносяться землі сільськогосподарського призначення. Земельний фонд Білолуцької селищної територіальної громади становить 64,12 тис. га в тому числі 51,49 тис. га сільськогосподарських угідь (80,0%). Основним критерієм оцінки екологічного стану сільськогосподарських угідь є рівень родючості ґрунтів, як основа функціонування цієї категорії земель. Важливим показником рівня родючості ґрунтів є гумус, середній вміст якого становить 4,02 %.

Тривале використання земель для сільськогосподарських потреб без належних агротехнічних заходів приводе до фізико-хімічної деградації ґрунтів, з інтенсивними ерозійними процесами спостерігається зниження вмісту гумусу та агрохімічних показників.

Охорона ґрунтів від ерозії є все більш актуальною, що по-перше, пов'язано з усвідомленням ролі ґрунту в житті біосфери, по-друге, з визнанням критичності стану, в якому перебуває ґрунтовий покрив. Ґрунт є не тільки основним засобом сільськогосподарського виробництва, але і найважливішим компонентом наземних біогеоценозів.

Необхідно забезпечити додержання фізичними та юридичними особами вимог діючого земельного та екологічного законодавства України шляхом інформування. Здійснювати контроль за землекористувачами по дотриманню використання земельних ділянок, згідно їх цільового призначення.

Зелені насадження є важливим компонентом навколишнього середовища, що має значний вплив на його містобудівні та естетичні ландшафтні характеристики. Зелені насадження сприяють поліпшенню мікроклімату і санітарно-гігієнічних умов (насадження знижують швидкість вітру, затримують пил і аерозолі, сприяють зменшенню концентрації диму і шкідливих газів у повітрі тощо), створюють в населеному пункті природне пейзажне середовище.

Одним з найбільш значних факторів забруднення довкілля громади залишаються відходи. Несанкціоноване розміщення побутових відходів населенням є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси громади і здоров'я людей. Накопичення сміття в лісозахисних смугах, вдовж автомобільних доріг, в лісонасадженнях, поблизу річки Айдар та водоймищ, в зоні житлової забудови, є одним із потенційних джерел забруднення довкілля і являють собою велику загрозу навколишньому природному середовищу та підлягає утилізації. Тому одним із пріоритетних питань захисту навколишнього природного середовища на території громади є охоплення максимальної кількості населення, організацій, установ та бізнесу Білолуцької громади послугами по вивозу відходів та локалізації стихійних звалищ. Пріоритетним напрямом діяльності стане відведення земельної ділянки

під полігон побутових відходів (ПВ) та розробка проектно-кошторисної документації із залученням екологічно безпечних технологій та з дотриманням вимог діючого природоохоронного законодавства України. Полігон ПВ повинен забезпечувати санітарне та епідемічне благополуччя населення, екологічну безпеку навколишнього природного середовища, запобігати розвитку небезпечних геологічних процесів і явищ.

Основною метою заходів з охорони водних ресурсів є підвищення рівня екологічної безпеки водних екосистем та раціональне й комплексне їх використання. Через військові дії існує проблема засмічення берегів та русел річок рештками військової техніки, забруднення від паливно-мастильних матеріалів, вибухівки, тощо. Необхідне проведення заходів щодо поліпшення екологічного стану водних об'єктів (ліквідація в їх межах несанкціонованих сміттєзвалищ, регламентація застосування мінеральних добрив і пестицидів тощо).

Основні проблеми:

- проведення оцінки/аналізу ступеню заподіяння шкоди та збитків флори, фауни внаслідок збройної агресії російської федерації;
- відсутність організованої системи збирання та перероблення твердих побутових відходів;
- використання земельних ділянок не за цільовим призначенням;
- незахищеність поверхневих вод та підземних вод питної якості;
- низький рівень екологічної свідомості населення;

Основні завдання:

- реалізації концепції щодо комплексного поводження з побутовими відходами, зокрема, впровадження роздільного збору побутових відходів;
- відведення земельної ділянки під полігон ПВ та розробка проектно-кошторисної документації;
- контроль за виконанням землевласниками та землекористувачами вимог щодо використання земель за цільовим призначенням;
- санітарна очистка берегів та русел річок Біла та Айдар в місцях ведення бойових дій від решток військової техніки, ємностей паливно-мастильних матеріалів та інших відходів війни, як джерела питного водопостачання для потреб населення;
- проведення озеленення території громади та створення рекреаційних зон
- посилення контролю за станом навколишнього природного середовища шляхом моніторингу стану довкілля;
- моніторинг дотримання екологічного законодавства суб'єктами господарювання;
- проведення інформаційно-просвітницької діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища;
- співпраця з громадським сектором, локальними організаціями щодо спільної реалізації проєктів та заходів, спрямованих на поліпшення стану довкілля та раціонального поводження з природними ресурсами.

Очікувані результати:

- поліпшення екологічного стану довкілля шляхом забезпечення охорони, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, а також досягнення гармонійної взаємодії громади і навколишнього природного середовища.

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ ПО РОЗДІЛУ

Територія Білолуцької громади безпосередньо граничить з територією російської федерації. Через територію громади відбулося вторгнення військ російської федерації 24 лютого 2022 року на територію України. Частина території громади, що межує з Російською Федерацією після її деокупації буде невизначений час замінована з оборонних мотивів. Відповідно ці землі будуть вилучені із сільськогосподарського обігу і бюджет громади недоотримує кошти від оренди землі та реалізації сільськогосподарської продукції.

У Військовій адміністрації відсутня точна інформація про кількість мешканців, які покинули територію. Попередні опитування свідчили про наміри значної кількості мешканців, які виїхали з громади, повернутися додому одразу після деокупації і завершення військових дій. З плином часу перспектива повернення мешканців стає все важчою. Безпекові ризики, перспектива працевлаштування та отримання житла громадянами, у яких зруйновані оселі будуть головними перешкодами повернення додому. Працевлаштуватися можливо буде тільки в селищній раді, місцевих агрофірмах або самозайнятість. Висока питома вага людей пенсійного віку, проблеми з працевлаштуванням, відсутність засобів зв'язку та інтернету у прикордонних селах та нестабільність на території громади загалом все це буде суттєво ускладнювати залучення інвестицій для розвитку громади. Громада потрапить в статус дотаційних і потребуватиме прямих субвенцій з обласного або державного бюджету.

Проте для громади одразу після деокупації територій головним постане відновлення роботи органів місцевого самоврядування, підвищення рівня безпеки населення і захищеності територій від наслідків надзвичайних ситуацій, відновлення повноцінної діяльності органів влади, які надають адміністративні, соціальні послуги та логістики в середині громади.

Враховуючи вирішення проблем в усіх сферах життєдіяльності (соціального, культурного та гуманітарного) громаді потрібні значні кошти, виникає необхідність забезпечення збільшення надходжень до місцевого бюджету, для цього необхідно стимулювати економічне зростання.

Разом з тим, до кожної окремої сфери необхідно приділяти достатньо уваги з урахуванням потреб мешканців різного віку, статі, місця проживання, фізичного стану.

Вирішення всіх болючих проблем буде потребувати додаткового фінансування, отже бюджетних коштів буде недостатньо. Це можливо зробити за рахунок проектів міжнародної технічної допомоги, тому значну увагу буде приділено створенню активних місцевих громадських організацій та залучення їх до навчання щодо проєктного менеджменту та написання відповідних проєктних заявок.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Головною метою розроблення Програми соціально-економічного і культурного розвитку Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки є забезпечення відновлення та розвитку соціальної, економічної та культурної сфери, зменшення негативних соціально-економічних наслідків, які виникли в результаті тимчасової окупації території громади. Поліпшення будуть досягнуті за рахунок якісної і структурної підготовки до деокупації території громади, акумуляції всіх сил і засобів для подолання наслідків тимчасової окупації та використання всіх можливостей для соціального, економічного і культурного розвитку.

Досягнення мети планується через реалізацію трьох стратегічних цілей:

1. Комфортне та безпечне життя в екологічно чистому середовищі.
2. Ефективність влади, соціальна та гуманітарна справедливість, безпека.
3. Розвиток економіки та поліпшення інвестиційного клімату.

Таблиця 2.1. Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Комфортне та безпечне життя в екологічно чистому середовищі	1.1. Розбудова системи ЖКГ та транспортної інфраструктури з урахуванням вимог інклюзивності	1.1.1. Створення комунального підприємства з благоустрою із забезпеченням його відповідною технікою й обладнанням для сталого функціонування, у тому числі з питань обслуговування ЖКГ
		1.1.2. Будівництво, капітальний та поточний ремонт комунальних доріг територіальної громади
		1.1.3. Проведення робіт з реконструкції/ ремонту системи водопостачання в селі Козлове для доступу різних груп населення до якісного водопостачання
		1.1.4. Забезпечення транспортного сполучення між населеними пунктами громади, що сприятиме мобільності їх мешканців, зокрема забезпеченню доступу до якісних послуг і працевлаштування
	1.2. Благоустрій населених пунктів громади та екологічна безпека проживання всіх верств населення	1.2.1. Оновлення/встановлення систем вуличного освітлення в усіх населених пунктах громади.
		1.2.2. Проведення комплексу заходів щодо забезпечення відновлення житлового та соціального фонду
		1.2.3. Встановлення сучасних екологічних систем очистки стічних вод в закладах та установах які є на балансі громади, сприяння їх встановленню у багатоквартирних будинках

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
		1.2.4. Облаштування тротуарів, пішохідних переходів на найбільш важливих та завантажених вулицях, з дотриманням принципів універсального дизайну, з дотриманням принципів безбар'єрності
		1.2.5. Створення комплексної системи управління побутовими відходами
		1.2.6. Ліквідація стихійних звалищ
		1.2.7. Реконструкція та благоустрій парків та скверів, облаштування громадських пляжів з урахуванням вимог доступності для осіб з інвалідністю, жінок та чоловіків з дітьми, людей похилого віку тощо та забезпечення санітарно-гігієнічною інфраструктурою
		1.2.8. Проведення сезонних акцій з населенням громади з санітарної розчистки берегів та русла річок Айдар та Біла
		1.2.9. Охорона та раціональне використання природного середовища
2. Ефективність влади, соціальна та гуманітарна справедливість, безпека	2.1. Ефективність та відкритість місцевої влади, безпека в громаді	2.1.1. Застосування ефективних механізмів для комунікації влади та мешканців громади й використання їх в забезпеченні прозорості прийняття рішень. Створення ефективного інформаційного ресурсу з увагою до статі, віку, місця проживання, категорій вразливості мешканців
		2.1.2. Забезпечення на конкурсній основі прозорого призначення керівників установ та комунальних підприємств громади
		2.1.3. Залучення громадян до управління громадою з використанням можливостей електронних застосунків відкритого врядування
		2.1.4. Просування українського патріотичного контенту, висвітлення достовірних історичних фактів та протидія ворожій дезінформації
		2.1.5. Підвищення просторової безпеки з урахуванням принципів безбар'єрності у різних галузях життя громади
		2.1.6. Сприяння організації якісного доступу до Інтернету та мобільного зв'язку в усіх населених пунктах громади, для забезпечення доступу жінок і чоловіків до інформації та комунікації, зокрема під час надзвичайних ситуацій та випадків насильства за ознакою статі та сексуального насильства

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
	2.2. Підвищення якості соціальних та гуманітарних послуг із забезпеченням інфраструктурної доступності	2.2.1. Укладення договору з Новопсковською громадою міжмуніципальної співпраці щодо обслуговування населення вторинною ланкою медицини
		2.2.2. Приведення приміщень закладів первинної ланки системи охорони здоров'я (ФАПів) у належний стан, з урахуванням вимог базової доступності, забезпечення їх сучасним медичним та офісним обладнанням
		2.2.3. Забезпечення у амбулаторіях умов для комплексного надання первинної медичної допомоги у т.ч. надання невідкладної допомоги, забору біоматеріалів для лабораторних досліджень
		2.2.4. Ремонт приміщень учбових закладів, та оснащення їх сучасним обладнанням у т.ч. доступного для дітей з особливими освітніми потребами
		2.2.5. Підвезення дітей до навчальних закладів з віддалених сільських населених пунктів
		2.2.6. Забезпечення закладів освіти достатньою кількістю педагогічних кадрів
		2.2.7. Створення оптимальних форм функціонування закладів культури та спорту з урахуванням потреб всіх верств населення, у тому числі жінок та осіб з інвалідністю
		2.2.8. Приведення приміщень клубів, бібліотек, музичної школи у належний стан, з урахуванням вимог базової доступності, забезпечення їх необхідним обладнанням
		2.2.9. Відновлення роботи соціальної сфери та створення умов для підвищення соціальної захищеності мешканців
		2.2.10. Підвищення ефективності надання соціальної допомоги
		2.2.11. Підтримка та розвиток соціального підприємництва, у т.ч. молодіжного та жіночого, із залученням ВПО
3. Розвиток економіки та поліпшення інвестиційного клімату	3.1. Сталий економічний розвиток. Підтримка малого бізнесу та	3.1.1. Створення сприятливих умов для залучення населення до підприємницької діяльності, організація навчання основам бізнесу, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів для потреб бізнесу

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
	сільгоспвиробники в	3.1.2. Сприяння розвитку самозайнятості та підприємництва серед жителів сільської місцевості, жінок, молоді, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни, людей з інвалідністю з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності
		3.1.3. Підтримка створення сільськогосподарських кооперативів, сімейних фермерських господарств
		3.1.4. Сприяння в участі представників бізнесу у виставкових та ярмаркових заходах
		3.1.5. Забезпечення технікою, обладнанням ЦНАПу, для використання новітніх інформаційних технологій. Розширення кількості послуг що надаються в ЦНАПі для покращення умов ведення бізнесу
	3.2. Інвестиційний розвиток.	3.2.1. Розробка комплексного плану просторового розвитку території
		3.2.2. Розробка інвестиційного паспорту громади
		3.2.3. Підвищення інвестиційної привабливості територій

Виконання завдань Програми стануть підґрунтям для стабільного зростання якості життя населення, максимально можливого зменшення негативних соціально-економічних наслідків, які виникли в громаді через військову агресію Російської Федерації.

Заходи щодо забезпечення виконання завдань Програми соціально-економічного та культурного розвитку Білолуцької селищної територіальної громади на 2024-2027 роки наведені у додатку 2 до Програми.

3. ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО І КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

З 24.02.2022 російською федерацією було розпочато повномасштабне вторгнення в Україну по всій довжині спільного кордону, а також із території Білорусі та окупованого Криму. Територія Білолуцької громади вважається тимчасово окупованою російською федерацією з 24 лютого 2022 року.

Російське вторгнення на територію України завдало значного удару економіці бюджету Білолуцької громади, негативно вплинуло на виконання місцевих бюджетів 2022 року.

За 2023 рік загальний обсяг фактично отриманих доходів бюджету громади з урахуванням міжбюджетних трансфертів склав 47618,267 тис. грн, в тому числі за загальним фондом – 47051,438 тис. грн, спеціальним фондом –

566,828 тис.грн. Виконання доходної частини бюджету Громади за 2023 рік забезпечено на 100,3 %.

Надходження до бюджету громади у 2023 році в порівнянні з 2022 роком зменшились на 5245,437 тис. грн, в тому числі до загального фонду – на 5485,404 тис.грн.

Основними джерелами надходжень загального фонду бюджету є податок та збір на доходи фізичних осіб 1566,678 тис. грн, що становить 84,6 % від загальної суми надходжень без урахування міжбюджетних трансфертів. В порівнянні з 2022 роком надходження податку (в співставних умовах) зменшилися на 5874,533 тис. грн., що пов'язано з окупацією території громади, масовим звільненням працівників.

У 2023 році надходження податків і зборів до бюджету громади склали 2419,250 тис. грн, у тому числі до доходної частини загального фонду надійшло 1852,421 тис.грн. податків, зборів та інших обов'язкових платежів, до спеціального фонду – 566,828 тис. грн

Слід зазначити, що з 06.05.2023 після внесення змін до Податкового кодексу України (Закон України від 11.04.2023 № 3050) на надходження до бюджету громади впливає звільнення платників податків від нарахування та сплати таких податків як плата за землю (земельний податок та/або орендна плата), екологічний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та інших на час ведення активних бойових дій або тимчасової окупації до їх завершення.

Таке катастрофічне скорочення ресурсних можливостей бюджету громади призвело до запровадження жорсткого режиму економії бюджетних коштів.

На видатки бюджетних установ і фінансування заходів із загального та спеціального фондів бюджету громади з урахуванням міжбюджетних трансфертів за 2023 рік спрямовано 16889,774 тис. грн, що становить лише 33,9% до затверджених показників на рік.

На видатки загального фонду бюджету громади з урахуванням міжбюджетних трансфертів спрямовано 16278,945 тис. грн або 33,5 % до запланованих показників.

У структурі видатків загального фонду бюджету використання коштів за економічною класифікацією складають:

видатки на заробітну плату з нарахуваннями – 70,0 % або 16398,531 тис. грн, на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 21,4 % або 724,601 тис. грн, оплату послуг крім комунальних – 13,1 % або 73,074 тис. грн, видатки на відрядження – 27,1 % або 5,416 тис.грн, видатки на окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку – 23,9 % або 1,570 тис. грн, інші виплати населенню – 43,63 % або 199,6 тис. грн.

В розрізі галузей бюджету громади використання коштів загального фонду наведена у Таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. використання коштів загального фонду

тис.грн.

Назва галузей	План з урахуванням змін за січень-жовт ень 2023 року	Касові видатки січень-жовт ень 2023 року	Відхилення касових видатків від плану за вказаний період	Відсоток виконання до плану на вказаний період
1	2	3	4	5
Державне управління	14571,039	9661,103	-4909,936	66,30
Освіта	7973,616	6158,486	-1815,130	77,24
Соціальний захист та соціальне забезпечення	429,0	199,6	-229,4	46,53
Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	607,610	259,757	-347,853	42,75
Нерозподілені трансферти з державного бюджету	22052,440	0,00	0,00	0,00
Резервний фонд	8321,799	0,00	0,00	0,00

Станом на 01.01.2023 по бюджету громади обліковується кредиторська заборгованість загального фонду на суму 187,453 тис. грн, в тому числі по :

КПКВКМБ 0611021 – 110, 099 тис. грн:

КЕКВ 2210 – 95,804 тис. грн за запасні частини до шкільного автобусу;

КЕКВ 2240 – 4,000 тис. грн за техогляд транспортних засобів у 2022 р;

КЕКВ 2230 – 10,294 тис. грн за продукти харчування.

КПКВКМБ 0611141 – 35,353 тис. грн:

КЕКВ 2210 – 34,353 тис. грн за багатофункціональні пристрої (БФП);

КЕКВ 2240 – 1,000 тис. грн за техогляд транспортного засобу у 2022 році.

КПКВКМБ – 42,0 тис. грн по КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)».

Станом на 01.01.2023 по бюджету громади обліковується дебіторська заборгованість загального фонду за КПКВКМБ 3710160 у сумі 6,780 тис. грн по КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар» - передплата за періодичні видання.

Внаслідок збройної агресії проти України з боку російської федерації, перереєстрацією та припиненням діяльності установ, підприємств, організацій, відсутністю взаємодії з органами, які контролюють справляння надходжень до бюджету, доходна частина проекту бюджету сформована на основі аналізу фактичних надходжень 2023 року та норм чинного Податкового і Бюджетного кодексів України, Закону України «Про державний бюджет на 2024 рік» та інших законодавчих актів.

При прогнозуванні дохідної частини селищного бюджету на 2024 рік було враховано прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2024 рік, підвищення мінімальної заробітної плати. а також фактичне виконання дохідної частини бюджету громади за результатами 2023 року.

Соціальні стандарти на 2024 рік, наведені в листах Міністерства фінансів України від 16.08.2022 № 05110-08-6/22354 «Про особливості складання

проектів місцевих бюджетів на 2024 рік», від 19.09.2023 №05110-08-6/25507 «Про схвалення Урядом України проекту Державного бюджету України на 2024 рік»:

- прогнозний розмір мінімальної заробітної плати з 01.01.2024 – 7100 грн;
- прогнозний посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 01.01.2024 – 3195 грн.

Прожитковий мінімум:

на одну особу – 2920 грн

для дітей віком до 6 років – 2563 грн;

для дітей віком від 6 до 18 років – 3196 грн;

для працездатних осіб – 3028 грн;

для осіб, які втратили працездатність – 2361 грн.

Відповідно до частини першої статті 75 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) проект місцевого бюджету на 2024 рік мав ґрунтуватися на показниках, визначених у прогнозі місцевого бюджету. Однак, негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливають розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку країни та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період. Тому до бюджетного законодавства внесено ряд змін, зокрема призупинено дію статті 75¹ Кодексу та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів (Закон України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»). Виходячи з зазначеного обсяги доходів і видатків місцевих бюджетів на 2024-2027 роки щорічно прогнозуються на рівні фактичних надходжень поточного бюджетного періоду 2023 року.

Очікуване виконання доходної частини загального фонду бюджету у 2024 році (з урахуванням трансфертів) становить 43491,1 тис.грн. або 100,0 % до затвердженого плану. Прогноз надходжень до загального фонду бюджету громади (без урахування міжбюджетних трансфертів) на 2024–2027 роки складає 2020,2 тис. грн. щороку або 100,0 % до рівня 2023 року.

На фінансування видатків бюджетних установ та заходів по загальному фонду бюджету Громади на 2024 рік передбачено 43491,1 тис. грн, що на 8,4 % або 3968,1 тис.грн. менше планових показників 2023 року.

На скорочення обсягу видатків місцевого бюджету вплинула тимчасова окупація території громади та неможливість у зв'язку з цим у звичайному режимі забезпечувати функціонування бюджетних установ, працівникам яких оголошено простій.

Таблиця 3.2. Ресурси бюджету громади

тис. грн						
Найменування	2022 рік (факт)	2023 рік (очікуване)	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
РАЗОМ	52863,704	47459,141	43491,077	46940,015	49287,017	51751,367
Загальний фонд	52536,842	46986,784	43491,077	46940,015	49287,017	51751,367

Найменування	2022 рік (факт)	2023 рік (очікуване)	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027 рік
у тому числі:						
податкові надходження	11071,235	1787,767	2020,177	2121,185	2227,245	2338,607
неподаткові надходження	525,969	0	0	0	0	0
міжбюджетні трансфери	40939,638	45199,017	41470,900	44818,83	47059,772	49412,760
Спеціальний фонд	0	0	0	0	0	0
у тому числі:						
податкові надходження	47,177	0	0	0	0	0
неподаткові надходження	279,684	472,357	0	0	0	0

Основні проблеми:

- недостатність обсягів надходжень податків і зборів до бюджетів усіх рівнів для забезпечення утримання та розвитку об'єктів соціальної, гуманітарної сфери та комунальної інфраструктури;
- дотаційність місцевого бюджету громади;
- суттєве скорочення надходжень до місцевих бюджетів внаслідок згорання підприємницької діяльності у період збройного конфлікту з російською федерацією;
- наявність найважливіших для подальшого соціально-економічного розвитку громади проблем, розв'язання яких не може бути забезпечене лише за рахунок коштів місцевого бюджету, а потребує значних інвестицій і підтримки на державному рівні.

Основні завдання:

- створення сприятливих умов для відновлення роботи платників на території громади після деокупації;
- забезпечення надходжень податків і зборів (обов'язкових платежів), та інших платежів до бюджету в обсягах, передбачених місцевим бюджетом;
- забезпечення реалізації заходів, передбачених місцевим бюджетом;
- забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів місцевого бюджету шляхом виключення неперіоритетних та неефективних витрат, насамперед, тих, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань відповідного головного розпорядника;
- сприяння підвищенню рівня бюджетної дисципліни.

Очікувані результати:

- ресурсне забезпечення основних функцій та завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- наповнення дохідної частини бюджету громади;

- виконання повноважень, покладених на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, соціально-економічний та культурний розвиток територій;
- досягнення економії бюджетних коштів і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів;
- дотримання законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо складання та виконання бюджету громади;
- усунення порушень у бюджетній сфері.

Після повної деокупації території громади та відновлення повноцінної роботи органів місцевого самоврядування будуть внесені відповідні зміни до Програми.